

Camí des Correu

Paratge natural de la Serra de Tramuntana

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient
i Mobilitat

Obra Social "la Caixa"

CATALÀ

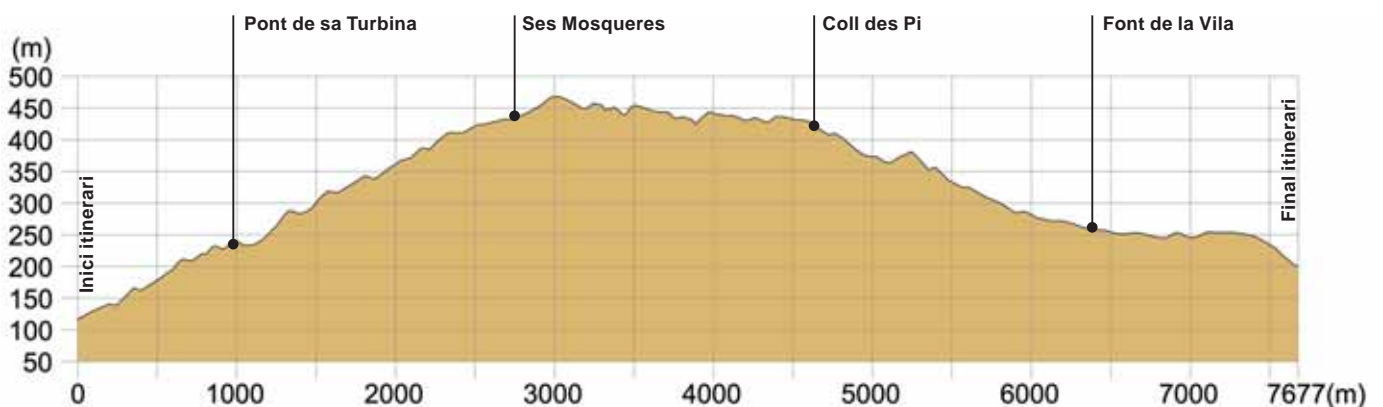
Camí des Correu

El camí des Correu és el camí reial que connecta Esporles amb Banyalbufar. Fins al segle XIX constituïa l'única via de comunicació dels banyalbufarins amb Esporles i, des d'allà, amb Ciutat. Queviures i altres mercaderies arribaven amb carro a través d'aquest camí. Encara podeu trobar banyalbufarins que contenen com traginaven tomàtiques de ramellet fins a Esporles, tan sovint ho feien, que la bístia ja es coneixia el camí. És molt fàcil, ja que només cal seguir el camí en tot moment fitat pel Consell amb categoria de GR (gran recorregut).

Dificultat: Baixa.

Distància per recórrer: 7,67 quilòmetres

Durada: 2 hores i 35 minuts.

1. Torrent de Sant Pere

Inici del camí des Correu (Esperança Perelló)

El torrent de Sant Pere o d'Esporles neix als Puntals de Planícia, recorre la vall de Superna fins a arribar a la Granja i travessa tot el nucli d'Esporles. Finalment, conflueix amb el torrent de Bunyola per formar el torrent Gros, que desemboca a la badia de Palma, prop del Coll d'en Rabassa.

A Mallorca no tenim corrents continus d'aigua, sinó únicament discontinus i de cabal molt variable al llarg de l'any. Per això, l'aprofitament de l'aigua de la pluja ha estat tan important. A part de per regar, l'aigua del torrent d'Esporles ha donat servei al llarg del temps a dues indústries tèxtils, a la tafona de la Granja, a un molí fariner i a un parell de molins d'escorxa (fàbrica de paper). De fet, el nom d'aquest pont prové de la turbina que aprofitava la velocitat de l'aigua per fer moure els telers.

Començam l'itinerari a Esporles. Agafam el carrer empedrat que des de davant l'Ajuntament, i pel costat de l'església, ens du en pocs minuts de pujada fora del poble.

El camí transcorre entre parets altes de pedra en sec, ombrejat per la vegetació exuberant que creix esperonada per l'elevada pluviositat del municipi. Superada la costa inicial, arribam a una planura on a la dreta veim amples camps de conreu d'ametllers i garrovers i la moleta de Son Cabaspre (618 m) al fons.

Més endavant el camí travessa la carretera pel pont de sa Turbina, que supera el torrent d'Esporles o de Sant Pere, i continua paral·lel a la carretera i al torrent durant un bon tram.

El torrent de Sant Pere o d'Esporles neix als Puntals de Planícia,

2. Boscos de ribera

Bosc de ribera al torrent de Sant Pere (Foto: Esperança Perelló)

En haver travessat la carretera pel pont, ens endinsam en un petit bosc de ribera que creix a banda i banda del torrent. Els boscos de ribera són boscos caducifolis que creixen a prop dels cursos fluvials. Les espècies que hi viuen necessiten molta d'aigua per créixer i per això es desenvolupen a prop de torrents, on el sòl a partir de certa profunditat està amarat d'aigua.

Proenga (Foto: Gràcia Salas)

Fulles d'om a contrallum (Foto: Sebastià Torrens)

Els arbres que ens envolten són exemplars alts de polls (*Populus nigra*), oms (*Ulmus minor*) i fleixos (*Fraxinus angustifolia*) i fins i tot plàtans (*Platanus x hispanica*).

La majoria d'aquestes espècies es consideren introduïdes per l'ésser humà i solen anar acompanyades d'una vegetació de marges de torrent constituïda principalment per espècies espinoses com esbarzers (*Rubus ulmifolius*), gavarrera (*Rosa sempervivens*) i espinalers (*Crataegus monogyna*), entre d'altres. Al llarg de tot l'any podem trobar elevades cobertures de proenga (*Vinca difformis*) amb les flors de color blau violat.

Continuam aproximadament durant un quilòmetre, per la vora de la carretera, fins que trobam de nou un senyal que ens indica el temps que falta per arribar a Banyalbufar: a penes dues horettes. Creuam de nou la carretera amb compte i ens endinsam en un olivar envaït per un pinar jove.

3. Ses Mosqueres i Son Valentí

L'itinerari ascendeix dibuixant ziga-zagues per dins l'olivar -actualment envaït per pinar- de la possessió de ses Mosqueres, ja en terres del terme municipal de Banyalbufar. El camí des Correu travessa dues de les possessions més destacades del terme: ses Mosqueres i més endavant Son Valentí.

No trigam a entrar al bosc de ses Mosqueres, un alzinar espès en el qual abunden les arboceres. S'estén des del puig de sa Vinya (438 m), a

mà esquerra, fins a sa Potada des Cavall, uns quants metres abans de la partió amb Son Valentí. A partir d'allà en endavant rep el nom de bosc de Son Valentí.

El camí és ara bastant costerut i és el tram més ben conservat. Ens podem fixar en les filades de pedres, anomenades ratlletes, que cada grapat de metres sobresurten una mica del ferm del camí i el creuen diagonalment. Tenen una funció ben important en la conservació del camí: desvien l'aigua de pluja cap a les vores del camí i eviten que en pugui resultar danyat.

**Sèquia al camí des Correu
(Foto: Esperança Perelló)**

Sa Potada des Cavall (Esperança Perelló)

Un portell sense barrera marca l'entrada al bosc de Son Valentí. Uns metres abans, al bell mig del camí, hi ha una cavitat en una roca que pot semblar una petjada de cavall —posau-hi imaginació! Diu la llegenda que el cavall del rei Jaume I va deixar aquesta petjada en cavalcar impetuós durant les batalles contra els àrabs. Què en pensau?, va passar per aquí el rei Jaume I?

El pas dels carboners és evident al llarg de tot el camí des Correu. Són nombrosos els camins que comuniquen la via principal amb els ranxos de carboner, bosc endins.

També són nombrosos els ranxos amb nom propi, en record dels propietaris de la concessió, com els rotlos d'en Sutro, el d'en Mutxilla, un poc més endavant, i el d'en Puquinso, a la part baixa del coll des Pi.

Assolim aviat el coll des Pi, que passa entre el puig de s'Argenter (498 metres), a la dreta, i el puig de sa Barca (582 metres), a l'esquerra. Ara el camí baixa fins a la partió entre Son Valentí i Son Sanutges.

4. Banyalbufar

El camí de pedra que seguim desemboca en una pista asfaltada i comença a baixar en fort pendent entre pinars i olivars. Aquesta vall on ara ens endinsam ha estat habitada des de ben antic. Són nombroses les restes talaiòtiques que podem trobar a les tres valls que abasta el terme municipal de Banyalbufar.

El paisatge que ara contemplam es deu a l'empremta deixada pels àrabs. L'entramat de marjades i el complex sistema de captació i repartiment d'aigües subterrànies mitjançant síquies i safareigs, que es

coneixen com a *ma'jil*, permeteren conrear aquestes terres i són el principal llegat musulmà.

En un clima com el nostre, on les pluges són molt estacionals, la necessitat d'emmagatzemar aigua per poder-ne disposar en èpoques de sequera és vital. Ja fa segles que els conradors aprofitaven el pendent per distribuir l'aigua per gravetat. Per això es va construir una complexa xarxa de síquies (les més importants són la síquia de Dalt, la

Banyalbufar
(Foto: Sebastià Torrens)

Font de la Vila (Foto: Esperança Perelló)

de Baix i la de Son Bauzà) que arreplega l'aigua de la font de la Vila i la distribueix fins als grans safareigs; des d'aquests i mitjançant síquies, es reguen les marjades.

Aquesta disponibilitat excepcional d'aigua ha permès que, contràriament a altres indrets de la Serra, les marjades de Banyalbufar s'hagin destinat a cultius de reguiu com la vinya i la tomàtiga. La tomàtiga de ramellet de Banyalbufar va donar prosperitat econòmica als banyalbufarins: l'exportació d'aquesta tomàtiga cap al mercat de Barcelona portà el nom del poble més enllà de Mallorca.

